

Злата МАРЈАНОВИЋ

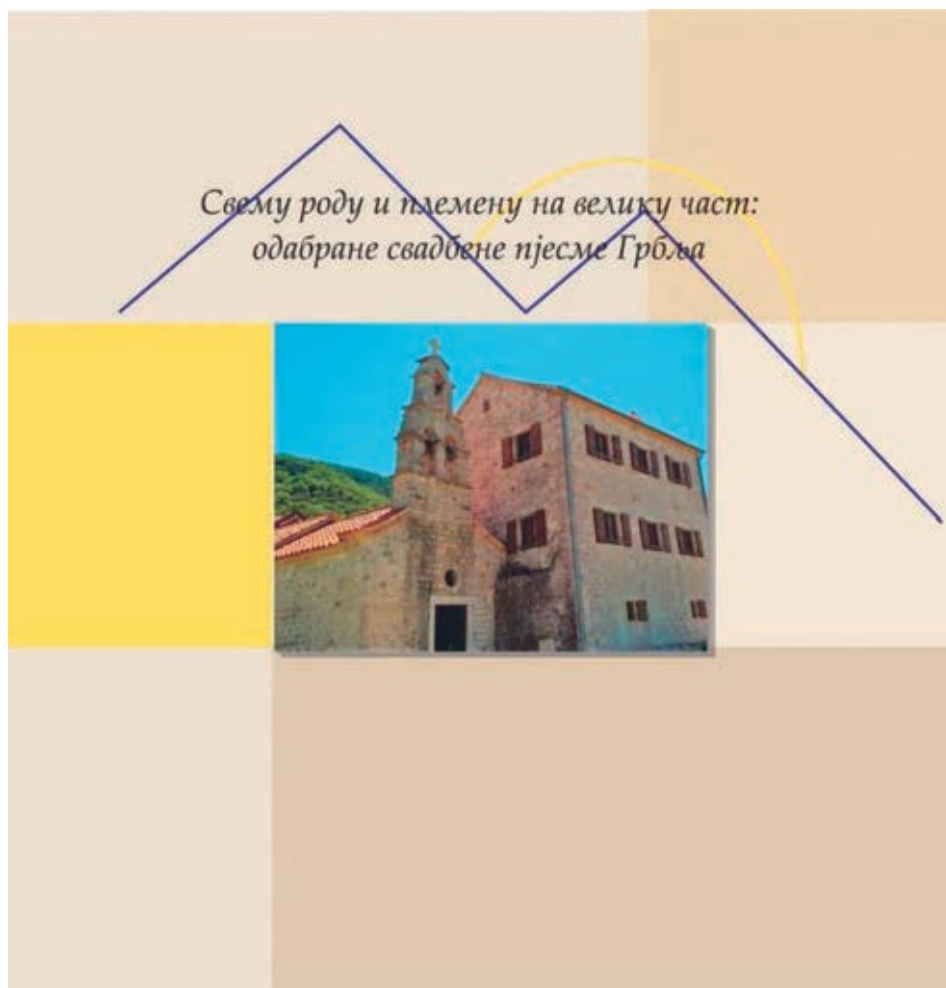
**КОМПАКТ-ДИСК ПЕТРА ПЕКА МАЗАРАКА –
*Свему роду и племену на велику част: одабране пјесме Грбља***

Компакт-диск *Свему роду и племену на велику част* је осмислио Петар Пеко Мазарак из Горовића, доскорашњи предјседник СПЦО Грбља. „Почетна мисао за овај значајни подухват“, вели Пеко, рођена је из више разлога, али је један од њих, најважнији, актуелна музика на грбљским свадбама. Попут свих осталих крајева, та је музика „на струју“, другачијег, урбаног стила некадашњег традиционалног грбљског свадбеног певања и можда најважније, та је музика гласна. Младима је све то „по мери“, могу да се веселе и да плешу уз описану музику, али средњим и старијим генерацијама није лако да седе, чак не могу да међусобно разговарају. Пека Мазарака је, такође, за овај подухват посебно мотивисао паштровски компакт-диск *Паштровске пјесме: књига прва* (2011). Нумере са овог диска, обрађене према традиционалном певању су већ заживеле, па се на многим паштровским свадбама окупљени уз њих веселе. Тако је Пеко крајем 2016. године изнео своју идеју етномузикологу др Злати Марјановић (уреднику овог компакт-диска), која је реализована на Никољдан 2017. године.

*Петар Пеко Мазарак, Црква Рождества Пресвете Богородице –
Свете Госпође, Горовићи 2014. године (фото З. Марјановић)*

За разлику од поменутог паштровског, Пеко је замислио да на грбаљском компакт-диску буду 23 најзначајније свадбене грбаљске песме (иако је познато да их има много више), сниманих током теренских истраживања Злате Марјановић између 2000. и 2016. године. Према редоследу, како су те песме некада певане, „поређане“ су и на компакт-диску: од песме која се пева на почетку свадбе, када се *пери* барјак, преко песама којима се прате сватови кад иду по ђевојку, кад се ђевојци плете вијенац, неких почасница којима се наздравља сватовима за трпезом, када они траже девојку од родитеља, до песама којима се дочекују сватови који доводе невесту у њен нови дом.

Насловна страна компакт-диска Петра Пека Мазарака –
Свему роду и племену на велику част: одабране пјесме Грбља

На компакт-диску посебно место има и *добра молитва* (један од најзначајних делова свадбе коју Грбљани још увек памте), коју је октобра 2001. године на концерту у хотелу *Фјорд* извео Бранко Ђурић из Ковача. Овај концерт је по много чему за Грбљане био посебан, почев од чињенице да су тада, према идеји и замисли Злате Марјановић, први пут јавно презентовали најважније делове своје музичке традиције до рађања идеје да оснују своје певачко друштво. Тада је Злата замолила Бранка да изведе *добру молитву*. Он се томе радо одазвао и најискреније, са толико знања наслеђеног од предака. Према његовим речима, такво извођење је непоновљиво.

У књижици, која прати ове снимке, Пеко је замислио да буду поетски текстови тих песама, година снимања, као и имена Грбљана и Грбљанки који су их извели. Чињеница јесте да ове песме нису бележене баш на некој од грбљских свадби, већ испровоцирано, мимо оригиналног контекста, за потребе истраживања Злате Марјановић (која се грбљском традиционалном музиком бави почев од 2000. године). Међутим, Пеко Мазарак је непогрешиво препознао и то да ће те песме, као и многе друге, полако нестати и из сећања, и из праксе. Тако је свој музички подухват наменио, наравно, својим Грбљанима, којима ће његове примерке даривати. Посебно ће место овај компакт-диск имати у салама у којима се одржавају актуелне грбљске свадбе. У паузама, када музика (односно свирка неког ансамбла „на струју“) стане, можда ће људи хтети да чују и песме са овог компакт-диска.

Време ће, наравно, показати, како ће свадбене песме са Пековог компакт-диска даље живети, да ли ће их они, који их још увек добро знају, поново и даље у здрављу и весељу *дизати*, да ли ће ове песме послужити млађима као својврсни музички буквар. Свакако је овај његов подухват вредан велике пажње. Одабране свадбене песме, по Пеку Мазараку имају велику могућност да доживе много већи тираж од овог почетног (50 комада) јер је њихово поновно „појављивање“ осмишљено онако како Грбљани у својим песмама истичу, *свему роду и племену, на велику част!*